

ÇEVRE KOMİSYONUNDAN

SU VE GELECEK

Dünyanın 3/4 'ünü, vücudumuzun 2/3' ünü oluşturan, yaşamın temel kaynağı olan su; tarımsal üretim, endüstriyel kullanım, enerji üretimi, ulusal güvenlik gibi konularda da önemli bir yere sahiptir. Suyun yeterli ve uygun kalitede olması, ekonomik ve sosyal kalkınma için de gereklidir.

Geçtiğimiz yıllarda İngiltere'nin önde gelen gazetelerinden Independent, paylaşılabilen su kaynakları nedeniyle çıkabilecek çatışmaları manşetine taşımıştı. 'Su savaşları' başlıklı yazıda, dünyanın gelecekte karşı karşıya kalacağı çatışmalara dikkat çekmiş ve Türkiye'nin de riskli bölgede olduğunu ifade etmişti.

Dünyanın 2/3' si sularla kaplı olmasına rağmen, bu suların ancak % 2,5 kadarı kullanılabilir niteliktedir.

Küresel ısınma, hızla artan nüfus ve kirlenme nedeniyle dünyanın kullanılabilir su kaynakları giderek azalmaktadır. Gelecekte petrol ve altın kadar suyun da değerli olacağı aşikardır. Kimi bilim adamlarınca gelecekte devletlerin su yüzünden birbirleriyle savaşa girmekten kaçınmayacakları ifade edilmektedir.

Türkiye'de suyun

- %75'i tarımda ,
- %15'i evsel amaçlı ve
- %10'u da sanayide kullanılmaktadır.

Maalesef, sahip olduğumuz sınırlı su kaynakları, geri dönülemez biçimde tüketilmektedir.

Türkiye'de son 40 yıl içinde 1 milyon 300 bin hektar sulak alan tarımsal amaçlı kurutma, doldurma, aşırı su kullanımı gibi nedenlerle ekolojik ve ekonomik işlevini yitirmiştir.

Türkiye'de su kullanımıyla ilgili en büyük sorun, özellikle tarımsal su kullanımında yaşanmaktadır.

Tarımda kullanılan suyun büyük bir kısmı yanlış sulama teknikleri ve taşıma sırasındaki kayıplar nedeniyle boşa harcanmaktadır. Kaçak kuyular, aşırı yeraltı suyu çekimi sonucu su kaynakları kurumakta ve yok olmaktadır. Hotamış Sazlıkları, Eşmekaya Sazlıkları, Suğla Gölü bazı örnekler... Sulak alanların kaybı önce kuşları, sonra da insanları göçe zorlamaktadır.

Türkiye'de suyun %10'u sanayide kullanıldığını yukarıda belirtmiştik. Ancak burada da su kaynaklarının aşırı kullanımı ve kirlenmesi gündeme gelmektedir.

Tüm sektörlerde kaçak su kullanımının önüne geçilmesi ve sanayinin kullandığı suyu geri dönüştürerek yeniden kullanması önem taşımaktadır. Yapılan araştırmalar bir litre atık suyun sekiz litre içme suyunu kirlettiğini ortaya koymaktadır. Su kaynaklarına yakın verimli tarım arazilerinin de sanayinin gelişimi için gözden çıkarılması diğer bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye'de nüfus artışı, köyden kente göç, plansız kentleşme ve su havzalarının yapılaşmaya açılmasına bağlı olarak içme suyu kaynakları kirlenip tükenmektedir.

Türkiye'de

- Endüstriyel işletmelerde arıtma tesisine sahip işletme sayısı sadece %9-10 'dur.
- Arıtma tesisi bulunmayan kuruluşlardan; özel sektörün oranı %16 iken, kamu sektörünün oranı ise % 84'tür.
- Ülkemizde faaliyette bulunan organize sanayi bölgelerinden sadece %14'ünde arıtma tesisi bulunmaktadır.
- Ülkemizdeki turistik tesislerin %81'inde arıtma tesisi bulunmamaktadır.

Kişi başına düşen yıllık yaklaşık 1.400 m³ su miktarıyla Türkiye, su fakiri olma yolunda bir ülkedir.

2030 yılında Türkiye'de nüfusun 80 milyona ulaşacağı ve kişi başına 1.100 m³ kullanılabilir su düşeceği tahmin edilmektedir. Bu da Türkiye'nin gelecekte su sıkıntısı çeken bir ülke olacağını göstermektedir.

Bazı ülkelerdeki kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı aşağıda verilmiştir.

Ülke - Kıta Ortalaması	Kişi Başına Düşen Kullanılabilir Su Miktarı (yıllık)
SURİYE	1.200 m ³
LÜBNAN	1.300 m ³
TÜRKİYE	1.430 m ³
IRAK	2.020 m ³
ASYA ORTALAMASI	3.000 m ³
BATI AVRUPA ORT.	5.000 m ³
AFRİKA ORT.	7.000 m ³
GÜNEY AMERİKA ORT.	23.000 m ³
DÜNYA ORT.	7.600 m ³

Görüldüğü üzere Türkiye bilindiğinin aksine su açısından zengin bir ülke değil, fakir bir ülkedir. Bu da bizi gelecekte bazı sıkıntıların beklediğini ve kullanımına ve tasarrufuna yönelik bir takım önlemler alınmasını göstermektedir.

Unutulmamalıdır ki,

Saniyede bir damla su akıtan muslukta,

- 1 günde 4.2 litre
- 1 ayda 128.9 litre
- 1 yılda 1518 litre yani 1,5 ton

Kesintisiz su damlatan muslukta ise ,

- Bir günde 90.84 litre
- Bir ayda 2650 litre
- Bir yılda 33157 litre su israf olur. Yani yarım oda dolusu su israf olur.

Su tüketimini azaltmak için evde neler yapabiliriz, yapılmasını sağlayabiliriz?

- Tıraş olurken, eller yıkanırken, dişler fırçalanırken, bulaşıkları yıkarken açık bırakılan musluk, dakikada yaklaşık 15-20 litre suyun boşa akmasına sebep olur. Bu işleri yaparken musluğu ihtiyacınız olduğu kadar açın.
- İçme suyu dışındaki suları birkaç kez kullanmaya çalışın. Sebze ve meyve yıkadığınız suyla çiçekleri ve bahçeleri sulayabilir, temizlik yapabilirsiniz.
- Musluklarınızı, sifonlarınızı, daima bakımlı tutun. Bozuk olanları hemen onarın.
- Tek bir kişi yılda ortalama 49.140 litre suyu tuvaletlerde tüketir. Sifonun bir kez çekilmesi ile 10 lt su harcanır. Yeni teknolojiler sayesinde standart modellere göre % 60 daha az su tüketen klozetler bulunmaktadır. (Rezervuarların boyutunu küçültülmesi, 12-20 litrelik yerine 6-7 litrelik ve kademeli rezervuarların tercih edilmesi ile yılda 15.000-20.000 su tasarrufu mümkün)
- Çamaşır ve bulaşık makineleri bir defada ortalama 40 litre su tüketmektedir. Makinelerinizi tam doldurmadan çalıştırmayın ve kısa programları tercih edin.
- Banyo yerine duşu tercih edin. Bir duşta ortalama 50 litre su, bir banyoda 150 litre su tüketilir.
- Sifon çekildiğinde suyu renklendirsın ve temizlesin diye tuvalete asılan maddeleri kullanmayın. Bunlar kanalizasyona karışarak kirliliğe sebep olur.
- Evde kullanılan temizlik malzemeleri, atık sularla birlikte nehirlere karışır. İçinde fosfat bulunmayan ve suda ayrışabilen temizlik ürünlerini kullanın.

- Temizlikte sıvı sabun, toz sabun gibi doğal esaslı olanları tercih edin. (Hem doğaya zarar vermez hem de daha az suyla durulanabilir.) Diğer kimyasal deterjanların (petrol türevi temizleyiciler) doğal ortam için sakıncılarının yanı sıra bol suyla durulanmaları gerekir.
 - Çamaşır suyu, atık maddelerin ayrılıp çözülmesini sağlayan yararlı bakterileri öldürür. Çamaşır suyunu olabildiğince az kullanın.
 - Otomobilinizi hortumla yıkamak yerine silerek veya kova ve sünger kullanarak temizleyin. Hortumla yıkama, yaklaşık 120 litre su kullanımı demektir.
 - Kapı önü, balkon, teras gibi yerlerin temizliğinde hortumla su tutmak yerine süpürge kullanın.
 - Bahçenizi sulamak için, buharlaşmanın az olduğu sabah ya da akşamüstü saatlerini tercih edin.
- Tasarruf demek, bilinçli kullanmak demektir. Boşa harcamamak demektir. Biz de MMO olarak; sağlıklı gelecek nesiller için bilinçli bir toplum yaratmanın, yasaları çıkarmanın ve bu yasaların uygulanmasının sağlanmasının önemli olduğunu ve hükümetlere bu konuda büyük görevler düştüğüne inanmaktayız.

Kaynak : WWF, DSİ

TMMOB BASIN AÇIKLAMALARI

EMEK PAKETİ AÇIKLANDI

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB krize karşı Emek Paketi'ni 26 Nisan Pazar günü İstanbul'da Eğitim Sen 3 No'lu Şube'de düzenlenen bir basın toplantısıyla kamuoyuna açıkladılar. TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Nail GÜLER'in katıldığı basın toplantısında açıklama KESK Genel Başkanı Sami EVREN tarafından okundu.

Emek Paketi

Hükümet ekonomik kriz karşısında paket üzerine paket açıklıyor. Ancak açıklanan paketlerin hiçbirisi kriz karşısında emekçilerin yaşamını düzeltmeye, sefaletini azaltmaya yaramıyor, halkın derdine deva olmuyor.

Şimdiye kadar Hükümet'in açtığı paketlerden lüks tüketimi teşvik çıktı, otomobil ithalatçısına destek çıktı, beyaz eşya üreticisine stok eritme imkânı çıktı. Ne var ki, emekçilerin günlük yaşamını temelden etkileyen konularda en ufak bir düzenleme çıkmadı.

Milyonlarca yurttaşımız açlık ve yoksulluk sınırının altında bir yaşama mahkûm edilmişken; yüz binlerce emekçi işinden, aşından edilmişken Hükümet'in bu paketleri sadece sermaye kesimini kolluyor, onları destekliyor. Oysa krize sebep olan onlardır. Onların azgın kâr hırsıdır, en temel insani ihtiyaçları bile pazar haline getirme arzularıdır.

Kriz'in Ağırlığı Emekçilerin Üzerine Biniyor

Emekçiler bu krize sebep olmamışlardır. Ancak sebep olmadıkları krizin yükünü taşımaya zorlanıyorlar. İşlerini kaybediyorlar, gelecek umutları ellerinden alınmak isteniyor.

Bugün kriz karşısında emekçileri, işsizleri, yoksulları, gençleri, çiftçileri, emeklileri, ev kadınlarını, tüm ezilenleri koruyacak bir pakete ihtiyaç var; emeğin paketine ihtiyaç var.

Biz bu ülkenin aydınlık, namuslu, emeğiyle geçinen insanları, üreten, var eden, yaşatanları, ülkenin gerçek sahipleri olarak hazırladığımız "Emek Paketi"ni kamuoyuna sunmak istiyoruz.

IMF ile anlaşma yapılmamalı, ilişkiler kesilmelidir. İşsizlik fonunun süresi ve kapsamı genişletilmeli amacına uygun olarak kullanılmalıdır. İşsizlerin sağlıklı giderleri kamu tarafından karşılanmalıdır.

Çalışanlardan alınan ilaç katkı payları ve muayene katılım ücreti uygulamasına son verilmelidir. Açlık sınırının altında yaşamak zorunda kalan insanlarımızımıza "yurttaşlık ücreti" ödenmelidir.

Temel tüketim, gıda maddeleri ve ilaçta KDV kalıcı olarak kaldırılmalıdır. Ulaşım ücretleri ucuzlatılmalı, doğal gaz ve elektrik zamları geri alınmalıdır. İşsizlerin gaz, elektrik, su vb. giderleri devlet tarafından karşılanmalıdır.

Asgari ücret vergi dışı bırakılmalı, çalışanlardan alınan gelir vergisi 10 puan indirilmelidir.

Ücret kaybı olmaksızın çalışma günü 7 saate indirilmelidir. Emekçilerin reel kayıpları karşılanmalıdır. Başta Kürt sorunu olmak üzere toplumsal sorunların barışçı demokratik temelde çözümü esas alınmalıdır.

Özgürlükçü, eşitlikçi, çok kültürlü, çok kimlikli toplumsal dokumuzu yansıtan demokratik bir anayasa yapılmalıdır.

Emek paketi kapsamında alınması talep edilen önlemler için ülkenin kaynakları vardır. Krize neden olan sermaye hareketlerinin vergilendirilmesi, silahlanma harcamalarının kısılması, dış borç ödemelerinin durdurulmasından elde edilecek kaynak, işsizliği önlemeye, istihdamı arttırmaya, yoksullukla mücadeleye ayrılmalıdır.

Siyasi iktidar emekçilerin ortaya koyduğu bu talepleri ciddiye almalı, gereğini yapmalıdır. Ülkeyi, işsizliğin, yoksulluğun pençesinden kurtarmanın; demokratik, eşitlikçi ve özgür bir toplumsal düzen yaratmanın başka bir yolu yoktur.

TMMOB TEKNİK HEYETİ ŞEVKET YILMAZ DEVLET HASTANESİ YANGINI İLE İLGİLİ RAPORUNU AÇIKLADI

Bursa Şevket Yılmaz Devlet Hastanesi'nde 26 Mayıs 2009 tarihinde meydana gelen yangınla ilgili olarak TMMOB'ye bağlı odaların Bursa birimlerince oluşturulan teknik heyet, inceleme raporunu oluşturarak 27 Mayıs 2009 tarihinde basına açıkladı.

Şevket Yılmaz Devlet Hastanesi önünde saat 13:00'te TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI TTB Merkez Konseyi Başkanı Gençay GÜRSOY, DİSK'e bağlı Dev-Sağlık İş Genel Başkanı Arzu ÇERKEZOĞLU ve KESK'e bağlı SES Genel Başkanı Bedriye YORGUN birer açıklama yaptı. Teknik heyetin hazırladığı rapor ise TMMOB Bursa İKK Sekreteri Erdal AKTUĞ tarafından okundu. Basın açıklamasına TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Emir BİRGÜN de katıldı.

Bursa'daki Hastane Yangınından Hiç Kimse Fırsat Kollamamalı, Herkes Kendine Gereken Dersi Çıkarmalıdır

26 Mayıs 2009 günü saat 02.00 civarında Bursa'da bulunan Şevket YILMAZ Devlet Hastanesi'nde yaşanan yangın sonucu sekiz yurttaşımızın yaşamını yitirmesi herkes açısından ibret verici bir olaydır. Öncelikle, TMMOB halkımızın acısını yürekten paylaşmakta ve yaşamını yitiren hastaların geride kalan yakınlarına başsağlığı dilemektedir.

Sağlığına kavuşmak için Şevket Yılmaz Devlet Hastanesi'ne kaldırılan insanlarımız tedavi edilirken, hastane yangınında kaybettik. Bu kayıp olağan mıdır? Canlarımızın yitirilmesi "kader böyleymiş" deyip geçiştirilecek bir olgu mudur? Bu hastanede, bu yangın düpedüz ihmaller zincirinin ve yanlış sağlık politikalarının sonucudur. Bu hastanede 2004 yılında da meydana gelen yangın olayından hiç bir ders alınmamıştır. Ortada duran gerçek budur! Hastanelerde yangın önlemlerini almak için daha kaç yangın ve kaç canımızın kaybı gerekmektedir?

Bu olayda yaşanan ihmali, yaşanan skandalı hiç kimse örtbas edemez. Sağlık alanında, tırnak içindeki "Sağlıkta dönüşüm politikaları" ne yazık ki bu sonuçları, bu felaketleri oluşturmaktadır. En temelde, sağlık alanında uygulanan özelleştirme, taşeronlaşma politikalarının bu felaketlerin hazırlayıcısı olduğu gerçeğini kimse görmezlikten gelemez, gelmemelidir.

Bu olay, ülkemizdeki tüm kamu ve özel hastaneleri için geçerli bir olguyu bize bir kez daha göstermiştir.

Özelleştirme, taşeronlaştırma sonucunda yetersiz koşullar, yetersiz elemanlar, yetersiz malzeme ve ekipmanlar, yetersiz eğitim ve denetimler insan odaklı değil, kâr temelinde şekillenen ve adına sağlıkta dönüşüm diye yutturulmaya çalışılan politikaların bir sonucudur.

Sağlığına kavuşmak için hastaneye yatmış olan yurttaşlarımızın bir hastane yangınında yitirilme-lerine tepki gösteriyoruz. Bu örnekte olduğu gibi bizi yönetenlerin yine olayı geçiştirmeye yönelik çabalarına, kadercî yaklaşımlarına tepki gösteriyoruz. İstifa etmek gibi bir sorumluluğu duyumsayamayan duyarsız yöneticilere ve yetkililere tepki gösteriyoruz.

Hastanelerimizde yaşanan ölümler yapı üretim, denetim ve işletimine ait yasal mevzuatın bir ayıbıdır. Her zaman söyledik, burada bir kez daha söylüyoruz:

İnsanlarımızın toplu olarak bulunduğu binalar, özellikle hastanelerimiz, insan sağlığını ve can güvenliğini garanti altına alacak tesisatlarla donatılmak zorundadır. Bu tesisatların ulusal, uluslararası teknik mevzuatlar kapsamında tesis edilmesinin yanı sıra yine uluslararası kabul görmüş teknik şartnameler ve yönetmelikler çerçevesinde sürekli olarak bakım ve periyodik kontrolleri gerçekleştirilerek işletilmesi gerekmektedir. Ülkemizdeki yasal mevzuat, bugün itibarıyla hastanelerimizde olması gereken teknolojik tesisatların teknik şartnamelere göre tesis edilmesini, güvenli ve sağlıklı bir şekilde işletilmesi ve bakımını, periyodik kontrollerinin gerçekleştirilmesini sağlamaktan uzaktır.

Bilinmelidir ki hastanelerimizde ameliyat olan, çeşitli birimlerinde tedavi gören hastalarımız ve yeni doğan bebeklerimiz, hastane sağlık personelinin yanı sıra, hastane binasında yer alan hijyenik klima ve havalandırma, yangından, dumandan korunma tesisatlarına da teslim edilmektedir. Ancak hastalarımız ve yeni doğan bebeklerimiz, yattıkları hastanenin sağlıklı ve güvenli tesisatlarla donatıldığını, bu tesisatların fonksiyonlarını kaybetmeden düzenli olarak bakım ve periyodik kontrollerinin gerçekleştirilerek işletilip işletilmediğini bilmek zorunda değillerdir. Bunun garantisini yasal ve teknik mevzuatlarımız, ilgili kamu kurumlarımız, ilgili bakanlıklarımız vermek zorundadır. Ülkemizde son yıllarda hastanelerimizde yaşanan enfeksiyonlara ve kazalara bağlı ölümler bu garantinin verilmediğini gözler önüne sermektedir.

Mevcut yasal mevzuatlarla düzenlenmiş bulunan yapı üretim ve denetim süreci bugün itibarıyla insanlarımızın güven içinde barınacağı sağlıklı, güvenli ve çağdaş yapılar gerçekleştirilmesini sağlayamamaktadır.

Oysa, dünya çapında yapı teknolojileri son yıllarda çok gelişmiştir. Bu gelişime paralel olarak, gelişimi yakından takip etmeye çalışan teknik elemanlarımız ve bağlı odalarımız bu bilgiye sahiptir. Bu bilgi birikimi bağlı odalarımızın kendi olanaklarıyla düzenlediği teknik kongrelerde paylaşılmakta, teknik mevzuatın altyapıları bu kongrelerde oluşturulmaktadır. Dünyadaki en gelişmiş teknolojik bilgilerin paylaşıldığı bu kongrelerimize ne yazık ki ilgili bakanlıklarımızın yeterli ilgiyi gösterdiğini, bu bilgi birikimini ülkemizin yasal mevzuatına taşımaya çalıştığını görememekteyiz.

Yapı mevzuatımızda planlama, tasarım, üretim ve denetim süreçlerinin yeniden düzenlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bağlı odalarımızın da sürece daha etkin katılımını sağlayacak yeni bir tasarım, üretim ve denetim süreci modelinin yaratılması gerektiği artık kaçınılmazdır. 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu ile 3194 sayılı İmar Kanunu ve bağlı ikincil mevzuatın insan odaklı bir model esas alınarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Ayrıca her türlü yapı denetim mevzuatının dışında tutulan kamuya ait binalar, başta kamu ve özel hastaneleri acilen kamuya ve bağlı odalarımızın denetimine açılmalıdır. Denetimlerde eksiklikleri tespit edilen hastanelerin iyileştirme çalışmaları planlı bir şekilde ve süratle yerine getirilmelidir.

Buradan siyasal iktidara, merkezi ve yerel yöneticilere sesleniyorum:

Bu felaketlerin önüne geçebilmek için Birliğimizin ve bağlı odalarımızın bilimin ve tekniğin ışığında söylediklerini anlamaya ve algılamaya çalışın. Sorumluluklarınızı yerine getirin.

Buradan hasta sahibi yurttaşlarımıza sesleniyorum:

Yaşamımızın bir döneminde hepimiz sağlıklı yaşamı sürdürebilmek için, kendimiz için, çocuklarımız için ya da hasta sahibi olarak hastanelerde bulunuyoruz. Anlaşıyor ki, hasta sahibi olmak yetmiyor. Hastanelere sahip çıkmak gerekiyor. Hastaneleri piyasacı anlayışın zalim insafına terk etmemek gerekiyor ve bunun için de mücadele etmek gerekiyor. TMMOB bu mücadelenin yanındadır.

Herkes bilsin:

TMMOB sağlıkta dönüşüm yutturmasına, sağlıkta hizmetlerin özelleştirilmesine, taşeronlaştırılmasına karşı çıkmakta ve sosyal devlet anlayışını savunmaktadır.

Bursa birimlerimizce yerinde yapılan tespit ve ön incelemelerimizi şimdi, arkadaşlarımız sizlerle paylaşacak. TMMOB, bu olayın bütün yönleriyle ayrıntılı olarak incelenmesi ve aydınlatılması için çalışmalarını sürdürecektir. Konunun sonuna kadar takipçisi olacağımızı burada kamuoyuna bir kez daha duyuruyoruz.

Mehmet Soğanlı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı